

Въздействие и икономически принос на медицинските дейности в България

БЪЛГАРСКА БОЛНИЧНА
АСОЦИАЦИЯ

Лука Чичов, Изпълнителен Директор IQVIA ЦИЕ
24 ноември 2023

БЛС и ББА обединиха усилия, за да оценят икономическото въздействие на медицинските дейности в България

Въведение

Лекарите и болниците имат **стратегическо значение** за икономиката на всяка страна – те поддържат здравето на населението, гарантират, че **работната сила остава трудоспособна** и **наемат служители** за предоставяне на медицински грижи

Изчисляването на **икономическото въздействие на лекарите и болниците** е от първостепенно значение за оценяване на потенциални **промени в политиката** при **непрекъснато променящите се икономическа и здравна среда**

Пояснение: БЛС = Български Лекарски Съюз, ББА = Българска Болнична Асоциация

Източник: IQVIA

Икономически принос на лекарите и болниците в България

IQVIA ще анализира приноса на българските лекари и болници към икономиката

Дискусионен документ

Подготовка на дискусионен документ, показващ **макроикономическия отпечатък на българските лекари и болници** чрез измерване на приноса им към националната икономика

Структура на болниците и лекарите в България

Определяне на текущата структура на лекарите и болниците в България – брой, регионално разпределение, сравнение с други страни от ЕС

Директен икономически принос

Изчисляване на директния икономически принос на лекарите и болниците от две основни гледни точки: **общо икономическо производство и принос към държавния бюджет**

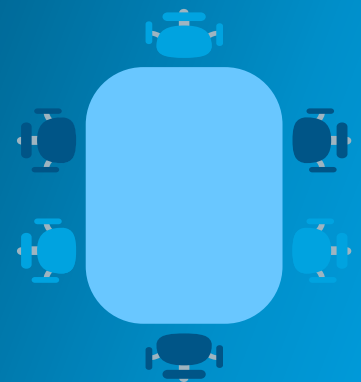
Допълнителни икономически дейности

Проучване на **допълнителните икономически дейности** на лекарите и болниците

Сътрудничество

Формиране на основата за по-тясно **сътрудничество между двете асоциации БЛС и ББА**

Стратегически документ, който да се използва за различни комуникационни цели

Анализът ще се проведе в четири фази, с крайна цел – отчитане на икономическото въздействие и перспективи

Източници на данни

Публични данни

Финансови отчети

Въпросник към ключови заинтересовани страни

Интервюта с експерти

Методология

Фаза 1

Структура на болниците и лекарите в България

- Анализ на текущата структура – напр. брой лекари по специалност, брой легла, регионално разпределение, тип работно място
- Сравнение на основните показатели с други държави от ЕС

- Цялостен преглед на структурата на лекарите в България и сравнения с ЕС

Фаза 2

Директен икономически принос

- Изчисляване на директния икономически принос:
  - Общо икономическо производство (приходи, създадени работни места, заплати)
  - Принос към държавния бюджет (платени данъци)

- Изчисляване на директния принос на лекари и болници към българската икономика

Фаза 3

Допълнителни икономически дейности

- Преглед на допълнителните икономически активности:
  - Бизнес към бизнес ефекти – покупка и аутсорсинг на оборудване и услуги
  - Индуцирани ефекти от заплатите, изразходвани в локалната икономика

- Преглед на допълнителните икономически активности на лекари и болници

Фаза 4

Общ икономически принос и бъдеща перспектива

- Изчисляване на общия икономически принос на лекари и болници въз основа на предходните 3 фази
- Разработване на 5-годишна перспектива за бъдещия икономически отпечатък

- Общ икономически отпечатък на лекари и болници
- 5-годишна перспектива

Събирането на информацията за проекта ще се извърши с подкрепата на БЛС и ББА

ИЛЮСТРАТИВНО

Категория	Атрибути
Общи разходи	<ul style="list-style-type: none"> Персонал Консумативи и Медицинско оборудване Управление на съоръженията Постоянни разходи
Разбивка на персонала	<ul style="list-style-type: none"> Лекари Медицински сестри Администрация Поддържащи функции
Разбивка на доходи	<ul style="list-style-type: none"> Между НЗОК и други Средни доходи на легло
Оборудване	<ul style="list-style-type: none"> Брой легла Брой компютърни томографи, ПЕТ-скенери, ЯМР

Physician education & professional events

- Q1.a. How many total **in-person and online** educational events for medical professionals did you **organize/host** in calendar years 2019, 2020, and 2021? (E.g. conferences, symposiums, seminars, lectures, panel discussions, other group events) [numeric]

Year	Number of events organized/hosted [select 1 option]				
2019	0-5	6-10	11-15	16-20	Over 20
2020	0-5	6-10	11-15	16-20	Over 20
2021	0-5	6-10	11-15	16-20	Over 20

- Q1.b. Please provide **in BGN** the total amount invested in **organized** in-person and online educational events for medical professionals in calendar years 2019, 2020, and 2021. [numeric]

2019: xxx,xxx BGN

2020: xxx,xxx BGN

2021: xxx,xxx BGN

Patient education and awareness

- Q2.a. How many total in-person and online **patient education** events and awareness campaigns did you **organize/host and sponsor** in calendar years 2019, 2020, and 2021? (E.g. public awareness campaigns, advertising, celebrity events, events around international awareness days, etc.) [numeric]

Year	Number of events organized/hosted [select 1 option]				
2019	0-5	6-10	11-15	16-20	Over 20
2020	0-5	6-10	11-15	16-20	Over 20
2021	0-5	6-10	11-15	16-20	Over 20

- Q2.b. Please provide **in BGN** the total amount invested in organized and sponsored patient education and awareness campaigns in calendar years 2019, 2020, and 2021. [numeric]

Събирането на данните ще се извърши чрез автоматизирана и анонимизирана анкета, с предварително попълнени полета за улеснение

Докладът ще предостави данни и инфографики, които могат да бъдат използвани за бъдещи дискусии със заинтересовани страни

Илюстративни резултати

Анализ на икономическия принос на лекари и болници

За да подготви това проучване, IQVIA използва следната методология

Методология

- Данните са събрани по електронен път с помощта на множество източници:
  - Последни финансови отчети, предоставени от фирми в сектора
  - Данни предоставени от СБС и БСА
  - Проучване, проведено сред болниците
  - Експертиза и изследвания на IQVIA
- Икономическият отчетът на болниците и лекарите в България обхваща приходи и дейностите на xxx, xxx, xxx и xxx
- Поради огромното разнообразие от структури и организационни партньорски данни, xxx и xxx са оставени извън обхвата и не са включени в това проучване

Изчислението на допълнителния икономически принос допълва картината на цялостния принос на индустрията

Допълнителен икономически принос: ~XX,XXX милиона

Директен икономически принос: ~XX,XXX милиона

Аспекти на допълнителния икономически принос:

- Транзакции към други бизнес:
- Закупуване на консумативи, медицинска апаратура, административни услуги в болниците
- Изпращане на пациенти за тестове в извънболнични лаборатории
- Индустриални ефекти от извършването на заплати на служителите в икономиката

Общият икономически принос на лекарите и болниците в България X,X млрд. лв. и е X,X% от БВП през 2022

Отпечатъкът на фармацевтичния сектор като дял от БВП и държавния бюджет

Общ икономически принос на болниците и лекарите: ~X,XXX млн. лв. или X,X% от Българския БВП (Брутен вътрешен продукт) за 2022

Директен принос към общия държавен бюджет: ~X,XXX млн. лв. или ~X,X% от държавния бюджет за 2022

Погораване на държавния финансов принос (възстълби, изплащане и данъци) и преход на ефекти от заетостта (социално, здравно осигуряване и данък върху личните доходи)

Представяне на резултатите пред ключови заинтересовани страни

Събиране на данни, анализ, заключения

IQVIA

Physician education & professional events

Q1. How many total in-person and online educational events for medical professionals did you **organise/attend** in calendar years 2019, 2020, and 2021? (By calendar year, seminars, lectures, and/or group events) [Summative]

Year	0-5	6-10	11-15	16-20	Over 20
2019	0-5	6-10	11-15	16-20	Over 20
2020	0-5	6-10	11-15	16-20	Over 20
2021	0-5	6-10	11-15	16-20	Over 20

Q2. Please provide **in BGN** the total amount invested in organized and sponsored educational events for medical professionals in calendar years 2019, 2020, and 2021. [Summative]

Year	0-5	6-10	11-15	16-20	Over 20
2019	0-5 <td>6-10 <td>11-15 <td>16-20 <td>Over 20</td> </td></td></td>	6-10 <td>11-15 <td>16-20 <td>Over 20</td> </td></td>	11-15 <td>16-20 <td>Over 20</td> </td>	16-20 <td>Over 20</td>	Over 20
2020	0-5 <td>6-10 <td>11-15 <td>16-20 <td>Over 20</td> </td></td></td>	6-10 <td>11-15 <td>16-20 <td>Over 20</td> </td></td>	11-15 <td>16-20 <td>Over 20</td> </td>	16-20 <td>Over 20</td>	Over 20
2021	0-5 <td>6-10 <td>11-15 <td>16-20 <td>Over 20</td> </td></td></td>	6-10 <td>11-15 <td>16-20 <td>Over 20</td> </td></td>	11-15 <td>16-20 <td>Over 20</td> </td>	16-20 <td>Over 20</td>	Over 20

Patient education and awareness

Q3. How many total in-person and online **patient education events and awareness campaigns** did you **organise/attend and sponsor** in calendar years 2019, 2020, and 2021? (By month, awareness campaigns, webinars, advisory events, events around observational awareness, etc.) [Summative]

Year	0-5	6-10	11-15	16-20	Over 20
2019	0-5 <td>6-10 <td>11-15 <td>16-20 <td>Over 20</td> </td></td></td>	6-10 <td>11-15 <td>16-20 <td>Over 20</td> </td></td>	11-15 <td>16-20 <td>Over 20</td> </td>	16-20 <td>Over 20</td>	Over 20
2020	0-5 <td>6-10 <td>11-15 <td>16-20 <td>Over 20</td> </td></td></td>	6-10 <td>11-15 <td>16-20 <td>Over 20</td> </td></td>	11-15 <td>16-20 <td>Over 20</td> </td>	16-20 <td>Over 20</td>	Over 20
2021	0-5 <td>6-10 <td>11-15 <td>16-20 <td>Over 20</td> </td></td></td>	6-10 <td>11-15 <td>16-20 <td>Over 20</td> </td></td>	11-15 <td>16-20 <td>Over 20</td> </td>	16-20 <td>Over 20</td>	Over 20

Q4. Please provide **in BGN** the total amount invested in organized and sponsored patient education and awareness campaigns in calendar years 2019, 2020, and 2021. [Summative]

Year	0-5	6-10	11-15	16-20	Over 20
2019	0-5 <td>6-10 <td>11-15 <td>16-20 <td>Over 20</td> </td></td></td>	6-10 <td>11-15 <td>16-20 <td>Over 20</td> </td></td>	11-15 <td>16-20 <td>Over 20</td> </td>	16-20 <td>Over 20</td>	Over 20
2020	0-5 <td>6-10 <td>11-15 <td>16-20 <td>Over 20</td> </td></td></td>	6-10 <td>11-15 <td>16-20 <td>Over 20</td> </td></td>	11-15 <td>16-20 <td>Over 20</td> </td>	16-20 <td>Over 20</td>	Over 20
2021	0-5 <td>6-10 <td>11-15 <td>16-20 <td>Over 20</td> </td></td></td>	6-10 <td>11-15 <td>16-20 <td>Over 20</td> </td></td>	11-15 <td>16-20 <td>Over 20</td> </td>	16-20 <td>Over 20</td>	Over 20

Принос на заетостта и труда

Лекари и Болници в България

Лекари: XXX млн. лв.

Болници: XXX млн. лв.

Допълнителен принос на лекарите и болниците: XXX млн. лв.

ЛЕКАРИ
XXX млн. лв.
Със своите ~X XXX брой и допълнителни ~X XXX служители, лекарите харчат XXX млн. лв. за компенсации, от които XXX млн. лв. отиват в държавния бюджет

БОЛНИЦИ
XXX млн. лв.
Със своите ~XX XXX служители болниците харчат XXX млн. лв. за компенсации, от които XXX млн. лв. отиват в държавния бюджет

ПРЯКА ВНОСКА В ДЪРЖАВНИЯ БЮДЖЕТ ЧРЕЗ СОЦИАЛНО И ЗДРАВНО ОСИГУРЯВАНЕ И ДАΝЪК ВЪРХУ ДОХОДИТЕ НА ФИЗИЧЕСКИТЕ ЛИЦА:

Приносът на лекари и болници към БВП е X,X%, но с правилни политики има потенциал да достигне нивото на водещи икономики

Перспектива за бъдещето

Лекари и Болници като дял от БВП, (2022-2027, %)

С принос от X,X% към БВП, лекарите и болниците в България са в съответствие със средното за Европа, което е X,X%.

С прилагането на правилни политики, правителството ще подпомогне растежа и съответно приносът към БВП има потенциал да достигне нивото на водещи страни:

- Швейцария – X,X%
- САЩ – X,X%
- Германия – X,X%
- Япония – X,X%

Секторът за предоставяне на здравни грижи има основен принос към българския пазар на труда и здравната инфраструктура

Предварителни данни

32,000

Практикуващи
лекари

28,800

Практикуващи
медицински
сестри

152,500

Заети в "Хуманно
здравеопазване и
социална работа"

Съставляващи

6.8%

От общата
работна сила

341

Болници

54,500

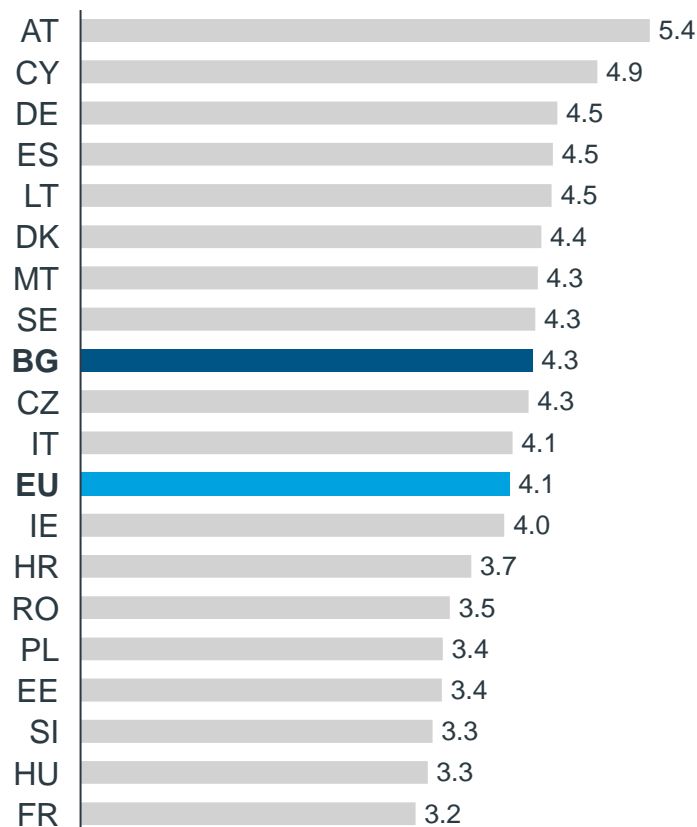
Болнични
легла

България е близо до средното за ЕС по отношение на медицински персонал и има най-висок брой болнични легла на хиляда жители

Предварителни данни

Практикуващи лекари на 1000 жители [2021*]

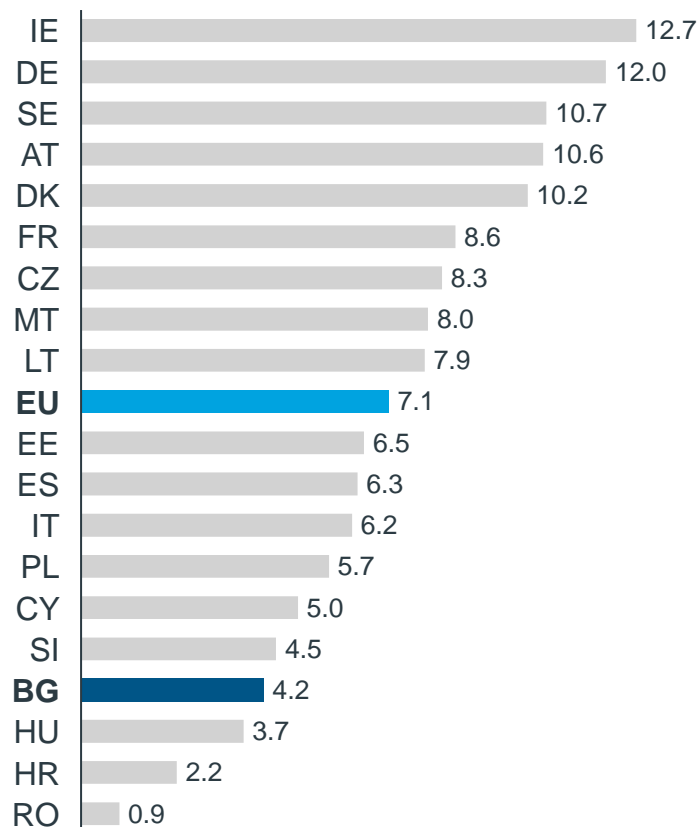

*Или последните налични данни.

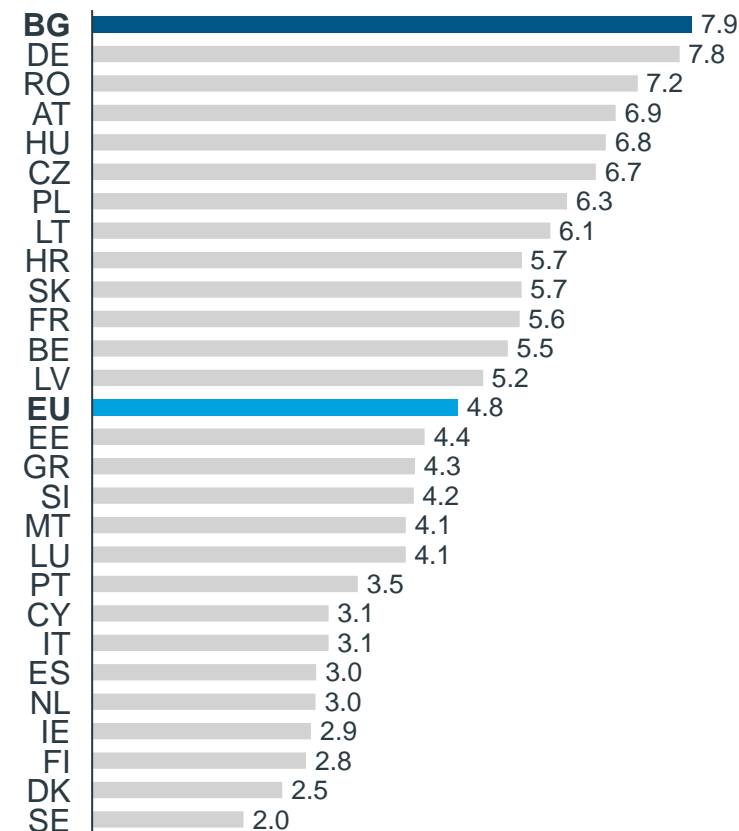
Източник: Евростат

Икономически принос на лекарите и болниците в България

Практикуващи медицински сестри на 1000 жители [2021*]

Болнични легла на 1000 жители [2021]

Топ 5-те болници и техните служители са допринесли около 119 милиона лева в държавния бюджет през 2021 от осигутовки и данъци

Предварителни данни

*Включените болници са УМБАЛ Св. Георги, УМБАЛСМ Пирогов, УМБАЛ Токуда, УМБАЛ Св. Марина, УМБАЛ Пълмед; Данните са базирани на плащания на НЗОК през 2022г.

Източник: Финансови отчети на болниците за 2021 г. (данните на Пълмед са от 2019 г.), здравноосигурителни плащания на НЗОК за болнична медицинска помощ за 2022 г.

Икономически принос на лекарите и болниците в България

Окончателните резултати ще бъдат представени на публичен форум през февруари 2024 г. и разпространени през годината

Днес

24 ноември
2023

Начално събитие

Ноември 2023 –
февруари 2024

Анализ на
икономическия
отпечатък

Февруари
2024

Представяне на
резултатите на кръгла
маса със заинтересовани
страни в общественото
здравеопазване

Февруари
2024+

Разпространение
на заключенията

Благодарим Ви!